EL SAFAREIG DE VALLFOGONA DE BALAGUER

Un espai per a la roba, la conversa i la diversió dels més petits

Quan la roba està bruta la rentem còmodament a la rentadora de casa, però has pensat mai on es netejava antigament la roba quan no existia aquesta màquina? Al safareig del poble!

A Vallfogona de Balaguer pots visitar el Safareig Municipal i conèixer com era el lloc on les dones feien neta la roba i compartien bones estones de conversa, mentre els nens i les nenes jugaven i ajudaven les mares. El primer safareig del poble era a la séquia, al Mòdol, on van posar unes lloses per a poder rentar, i el 1955 van construir el nou safareig que fa uns anys es va rehabilitar.

Gràcies a les explicacions de les dones de Vallfogona que van viure l'experiència de rentar al safareig, sabem en què consistia aquest costum. Temps enrere es rentava una vegada a la setmana i amb la roba molt bruta s'utilitzava una pala de fusta per a picar-la i treure'n la brutícia. Recorden com posaven ben plans els pantalons, amagaven els botons (per no trencar-los) i picaven fins que la peça estigués neta. Després esbandien els pantalons, tot seguit els escorrien i els posaven a la panistra o al cossi. Quan acabaven la feina, marxaven amb la panistra plena de roba neta i l'estenien a casa.

A més de la roba d'ús diari, rentaven els matalassos de llana i la canalla en treia els "catxurros", unes punxes rodones que s'agarraven a la llana dels corders. També deixaven als nens i les nenes entrar dins del rentador, quan el buidaven, per a remoure l'aigua i així es netejava. I els dies de molt fred que l'aigua s'havia glaçat, trencaven el gel. Que bé s'ho passaven!

Més enllà de la seva utilitat, el safareig era un espai on les dones es trobaven i parlaven de les seves coses i de la vida del poble. El dilluns era el dia del xafardeig i d'aquí ve l'expressió: "fer safareig".

Amb l'aparició de les rentadores, el safareig va deixar d'usar-se. No obstant això, les vivències sempre estaran en el record i formen part dels costums i la cultura catalana.

EL SAFAREIG
C/ Pau Casals, 81 – Vallfogona de Balaguer – la Noguera
www.vallfogona.net

TERRITORI DE VALOR
www.territoridevalor.cat

@consorcigalnsn
@ConsorciGALNSN
@LEADERNogueraSe

Descobreix tots els atractius!

Territori de Valor · LEADER · Consorci GAL Noguera / Segrià Nord · LEADER · Consell Comarcal de la Noguera · Ajuntament de Vallfogona de Balaguer · Generalitat de Catalunya Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació · Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural: Europa inverteix en les zones rurals · Diputació de Lleida · Institut d'Estudis Ilerdencs · PDR.cat 2020